

Kr., samtidig med at han faar Adgangsbevis, og disse 20 Kr. fortages, hvis Adgangsbeviset ikke tilbageleveres senest Dagen efter dets Udløb. Det vil modvirke den Tendens, der kan være hos Repræsentanterne til, hvis de knebent ere færdige med deres Rejse, at lade nogle Dage gaa over. Endelig er der, som man ser, ret skarpe Bødestemmelser for Overtrædelse af Loven.

Det tredje Punkt, med Hensyn til hvilket der sker Forandring, er Besøgsretten. Forholdet har hidtil været det, at de Repræsentanter, hvormed der her er Tale, kun maatte besøge Købstæderne. Der har i Landstinget hævet sig Røster for, at man skulde udvide Besøgsretten til ogsaa at omfatte Landdistrikterne. Man vil se, at det, der foreligger her, er et Kompromis, idet de paagældende Repræsentanter faa Lov til at besøge Købstæder og Stationsbyer og Handelspladser paa Landet med købstadmæssig Bebyggelse, naar de efter sidste Folketælling have mindst 2,000 Indbyggere.

Der har altsaa her hævet sig Røster for forskellige Anskuelse, og der kunde drages endnu flere Punkter frem, som kunde give Anledning til et grundigt Eftersyn. Derfor ønsker mit Parti, der ellers i det store og hele hilser det foreliggende Lovforslag med Glæde, at se det behandlet i et Udvalg, og til Behandling i et saadant tillader jeg mig paa mit Partis Vegne at anbefale det.

Schovelin: Det Lovforslag, der her foreligger til Behandling, er i visse Maader en gammel Sag, idet det har gennemløbet en hel Række af Stadier. Da de Klager fra venligsindede Magter, som blev omtalte af den højtærede Handelsminister, i sin Tid satte Regeringen i Bevægelse, da med andre Ord Spørgsmaalet om en Reform af Forordningen af 8. Juni 1839 blev brændende, indtog man fra Handelsmyndighedernes Side straks her overfor det Standpunkt, at man tilraadede Regeringen at søge en Bemyndigelse hos Lovgivningsmagten til ved Hjælp af kgl. Anordning at ophæve de generende Kontrolbestemmelser i den forældede Forordning af 1839 overfor saadanne Magter, der ad traktatmæssig Vej til Gengæld vilde give danske handelsrejsende eller danske Handelsinteresser tilsvarende Lempelser og Lettelser. Dette har uforandret været Grosserer-Societetets Komités principale Standpunkt ned gennem Aarene, og man havde ogsaa Grund til at haabe,

at dette Synspunkt faldt sammen med det høje Udenrigsministeriums Ønsker. Dette var altsaa Sagens første, man kunde sige ganske naturlige Standpunkt, at man sagde saaledes: Vi have her nogle forældede, paa vor gamle Lovgivning beroende Kontrolbestemmelser, som man i Udlandet gerne vil have bort; overfor de Nationer, der ville yde Gengæld af en eller anden Art, ere vi villige til at hæve disse Bestemmelser. Det var naturligt, om man fra Udenrigsministeriets Side ønskede ved eventuelle Traktatforhandlinger af en hvilken som helst Art at have dette Kort paa Haanden at kunne sige: Naar vi nu ophæve disse Kontrolbestemmelser, over hvilke I Gang paa Gang klage, hvad faa vi saa til Gengæld fra jeres Side?

Da Sagen naaede frem til Rigsdagen, havde man imidlertid indskrænket sig til — og dette er da Sagens andet Stadium — blot at ophæve de Bestemmelser i Forordningen af 1839, som man fra Udlandets Side havde beklaget sig over, men i øvrigt lade denne bestaa uforandret. Dette Standpunkt havde den Mangel, i hvert Fald i mine Øjne, at det uden videre, gratis, gav det samlede Udland de Begunstigelser paa dette Omraade, som man, navnlig fra tysk Side, ønskede. Men man kunde paa den anden Side ikke nægte, at der var en vis Logik i Standpunktet, idet man sagde saaledes: Vi ville som lille Stat ikke vedligeholde Kontrolbestemmelser, som man i det store Udland anser for barbariske og chikanøse, og vi ville altsaa hæve disse; her udover behøve vi ikke at gaa; naar vi blot vedtage et Lovforslag sigtende dertil, have vi nøjagtigt ramt det, som er Foranledningen til, at Lovgivningsmagten er sat i Bevægelse — saa er det umiddelbare Formaal tilstrækkelig fyldstgjort. Man naaede imidlertid ikke at faa dette Lovforslag behandlet færdigt, sikkert blandt andet fordi der i Landstinget hævede sig Røster for at optage Grosserer-Societetets Komités principale Standpunkt i Sagen.

Saa komme vi til Sagens tredje Standpunkt. Paa dette søger man at reformere selve Forordningen af 1839 i alle Henseender; man søger at sætte en helt ny Lov i Stedet, at ordne fremmedes Handelsberettigelse paa et helt nyt Grundlag. Derigennem kom man altsaa ind paa et lovgive, ikke alene for de udenlandske handelsrejsende, men ogsaa for de danske Borgere, som her i Landet omrejse for fremmede Handelshuses Regning. Om disse bestemmer jo Forordningen af 1839, at de skulle behandles i alle Maader som